

SUOMEN ELÄINLÄÄKÄRILIITTO
FINLANDS VETERINÄRFÖRBUND

Suomen Kennelliitto ry
Kamreerintie 8
02770 Espoo
paivi.rantasalo@kennelliitto.fi

LAUSUNTO

3.12.2013

**Asia: LAUSUNTO SUOMEN KENNELLIITON SOPIMUSLUONNOKSESTA
RÖNTGENKUVIA OTTAVALLE ELÄINLÄÄKÄRILLE**

Viite: Lausuntopyyntö 8.11.2013

Pyydettyä lausuntonaan Suomen Eläinlääkäriliitto ry. toteaa seuraavaa:

I Eläinlääkärinammattinharjoittaminen

Eläinlääkärin ammattitoimintaa säätelee laki eläinlääkärinammattin harjoittamisesta (29/2000). Lain 2§ säätelee siitä, että oikeus harjoittaa eläinlääkärinammattia on vain sillä, joka on tämän lain mukaisesti eläinlääkäriksi laillistettu tai jolla on tämän lain mukainen väliaikainen oikeus eläinlääkärinammattin harjoittamiseen. Vain tämän lain mukaan eläinlääkärinammattia harjoittamaan oikeutettu henkilö saa päättää eläimen eläinlääketieteellisestä tutkimuksesta ja taudinmäärityksestä.

Eläinlääkärinammattin harjoittaja on velvollinen salassapitosäännösten estämättä antamaan asianomaisen ministeriön määräysten mukaisia ilmoituksia ja tilastotietoja hoitamistaan tautitapauksista sekä ministeriön ja aluehallintoviraston vaatimia tautitapauksiin tai muutoin eläinlääkärinammattin harjoittamiseen liittyviä selvityksiä ja selityksiä. Nämä ilmoitukset perustuvat eläintautilakiin (55/1980), lakiin helposti leviävistä eläintaudeista tai eläinsuojelulakiin (247/1996). Uusi eläintautilaki (2013/441), joka astuu voimaan 1.1.2014, on eläinlääkärin ilmoitusvelvollisuuden osalta samanlainen kuin nyt voimassa oleva eläintautilaki.

Eläinlääkärinammattinharjoittamislain 15 § edellyttää, että eläinlääkärin on laadittava potilasasiakirjat ja säilytettävä tutkimiaan ja hoitamiaan eläimiä koskevat potilasasiakirjat. Eläimen omistajalla on oikeus saada potilasasiakirjoista omistamiaan eläimiä koskevat kaikki potilastiedot.

Aleksis Kiven katu 52-54

Puhelin (09) 7745 4810

etunimi.sukunimi@sell.fi

00510 Helsinki

Faksi (09) 7745 4818

www.sell.fi

Lain säätämiseen liittyvä hallituksen esitys (1999/30) tarkentaa ilmoitusvelvollisuutta siten, että 15 §:n 2 momentin mukaan eläimen omistajalla on oikeus saada tiedot atk-tulosteena tai jäljennöksenä potilaskortista. Eläimen omistajalla on niin ikään oikeus saada itselleen omistamastaan eläimestä otetut röntgenkuvat ja muut vastaavat tutkimustulokset, jotka hän on maksanut.

Saman lain 16 § säättää pakottavasti, että eläinlääkäri ja hänen avustajiensa on pidettävä salassa yksityisen ja perheen taloudellista asemaa, terveydentilaa, sosiaalisia olosuhteita tai muuta niihin verrattavaa yksityiselämää koskevat tiedot. Tämän lisäksi salassa on pidettävä hoidettua eläintä tai sen kanssa samassa eläintenpitoyksikössä olevia eläimiä koskevat tiedot. Eläinlääkäriammattin harjoittajan ja eläimen omistajan tai haltijan välinen luottamuksellinen asiakassuhde edellyttää, ettei tietoja todetuista taudeista tai eläimen saamasta hoidosta ilmaista ulkopuolisille ilman eläimen omistajan tai haltijan lupaa.

Eläinlääkäriammattin harjoittamista koskevan lain 13 § edellyttää, että eläinlääkäriammattin harjoittajan on ammattitoiminnassaan sovellettava yleisesti hyväksytyjä ja kokemusperäisiä perusteltuja menettelytapoja koulutuksensa mukaisesti, jota hänen on pyrittävä jatkuvasti täydentämään.

II Eläinlääkäriammattin harjoittamista koskevan lainsäädännön merkitys Kennelliiton sopimusesitykselle

Eläinlääkäri noudattaa eläinlääkäriammattin harjoittamista koskevaa lainsäädäntöä, jonka mukaan hänellä ei ole oikeutta luovuttaa eläimen omistajan omistamia potilastietoja sivullisille tahoille. Sen lisäksi sopimuksen vaatimus hyväksyä Kennelliiton periaatteet, eläinlääkintään liittyvät säännöt, määräykset ja ohjeet ovat ristiriidassa edellä mainitun lainsäädännön kanssa. Kennelliiton säännöissä, määräyksissä ja ohjeissa on monissa kohdissa määräys siitä, että koiran tauteja koskevat potilastiedot on luovutettava Kennelliitolle. Tämä Kennelliiton säännöstö on kirjoitettu pakottavasti. Eläinlääkäriammattin harjoittamista koskeva lainsäädäntö on niin ikään pakottavaa, eikä se anna mahdollisuutta edes harkinnanvaraisesti hyväksyä Kennelliiton esittämää sopimusta röntgenkuvia ottaville eläinlääkäreille. Kennelliiton eläinlääkintään liittyvät säännöt on kirjoitettu siten, että eläinlääkäri olisi velvollinen rikkomaan lakisääteisen salassapitovelvollisuutensa. Eläinlääkäri/asiakas -suhteen luottamuksellisuuden turvaamiseksi eläinlääkäri ei voi pakottaa, houkuttaa tai ylipuhua eläimen omistajaa luovuttamaan eläintään koskevia potilastietoja kolmansille osapuolille. Luovuttaminen on mahdollista vain kirjallisesti annetun luvan perusteella eläin- ja tapauskohtaisesti.

Koska vain laillistettu eläinlääkäri tai väliaikaisen oikeuden eläinlääkäriammattin harjoittamiseen saanut henkilö ovat lain mukaan oikeutettuja määräämään eläinlääketieteellisistä tutkimuksista, sopimuksen kohta 4 on ristiriidassa edellä mainitun lainsäädännön kanssa. Kennelliitto voi luonnollisesti antaa neuvoja eläinlääkäreille, mutta päätöksenteko tutkimusmenetelmistä on yksinomaan eläinlääkäriin tehtävä.

Eläinlääkärien koulutuksesta ja jatkokoulutuksesta vastaavat Helsingin Yliopisto ja Suomen Eläinlääkäriliitto alaisine yhdistyksineen sekä muun muassa kansainväliset kongressit, ei Kennelliitto. Eläinlääkäri ei näin voi sopimuksilla sitoutua Kennelliiton antamaan koulutukseen. Kennelliitolla ei myöskään ole kompetenssia eläinlääkärien kouluttamiseen.

Suomen oikeusjärjestyksen mukaan sopimus on sitova. Laki

varallisuus oikeudellisista oikeustoimista (228/1929) säätää sopimuksen sitovuudesta. Sopimuksen kohtuuttomuutta käsitellään lain 36 §:ssä. Kennelliiton esittämä sopimus röntgentutkimuksia tekeville eläinlääkäreille on peruslähtökohdaltaan kohtuuton, koska se on eläinlääkäreitä sitovan lainsäädännön vastainen.

Yhdistyslain (503/1989) säätämiseen liittyvässä hallituksen esityksessä (64/1988) määrätään sivulla 53, että yhdistyksen päätökset ovat pätemättömiä, jos päätös on ristiriidassa voimassa olevien oikeussääntöjen kanssa. Tässä yhteydessä oikeussäännöillä tarkoitetaan yhdistyslain lisäksi koko oikeusjärjestystä. Siinäkin tapauksessa, että Kennelliitto allekirjoittaisi kyseisen sopimuksen yksittäisen eläinlääkärin kanssa, se voitaisiin pätemättömänä kumota käräjäoikeudessa. Näin ollen Kennelliiton säännöillä, määräyksillä ja ohjeilla on merkitystä vain yhdistyksen jäsenille, ei eläinlääkäreille heidän harjoittaessaan ammattiaan. Kennelliitolla ei myöskään ole oikeutta kurinpidollisiin toimenpiteisiin, jotka kohdistuvat eläinlääkäreihin. Eläinlääkärien valvonnasta on erikseen säädetty laissa eläinlääkäriammattin harjoittamisesta.

III Yhteenveto

Suomen Kennelliitto on aatteellinen yksityisoikeudellinen yhdistys, jolla ei ole viranomaisasemaa. Kennelliiton luonnos sopimukseksi röntgenkuvia ottavalle eläinlääkärille on monilta osin ristiriidassa eläinlääkärien ammatinharjoittamista koskevan lain kanssa. Sopimus johtaisi siihen, että sen allekirjoittanut eläinlääkäri joutuisi rikkomaan toimintaansa koskevaa lainsäädäntöä ja hänelle voisi koitua siitä rikoslain 38 luvun 1-2 §:n mukainen rangaistus (sakkoa tai enintään yksi vuotta vankeutta) tai rikoslain 40 luvun 5 §:n mukainen rangaistus (sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta).

Kirsi Sario
puheenjohtaja

Marjatta Vehkaoja
toiminnanjohtaja